

Pravidlá evidencie v CREUČ - kurátorstvo. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2017

Obsah

1. Centrálny register evidencie umeleckej činnosti.....	2
2. Predmet evidencie v databáze CREUČ	2
3. Pravidlá evidencie umeleckej činnosti	3
3. 1 Zásady evidencie výstupov umeleckej činnosti	3
3. 2 Kurátorstvo - špecifiká evidencie výstupov v CREUČ	4
3. 3 V CREUČ sa neevídujú, resp. po verifikácii výstupov sa z evidencie vyradujú	5
3. 4 Kurátorstvo - v CREUČ neakceptované výstupy	7
4. Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti.....	7
4. 1 Kritériá pre závažnosť výstupu umeleckej činnosti	7
4. 1. 1 Kurátorstvo - kritériá závažnosti.....	8
4. 2 Kritériá pre význam podujatia z hľadiska teritoriality	9
4. 3 Kritériá pre renomovanosť	9
4. 3. 1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti	11
4. 3. 2 Za renomované sa nepovažujú.....	11
5. Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti.....	12
5.1 Kurátorstvo a dokumentácia	13
6. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti	14
7. Príloha č.4 k vyhláške č.456/2012 Z.z. Charakteristika vybraných pojmov.....	14

1. Centrálny register evidencie umeleckej činnosti

Centrálny register evidencie umeleckej činnosti (ďalej len „CREUČ“) prevádzkuje a údaje, ktoré obsahuje, spracúva a overuje Centrum vedecko-technických informácií SR (ďalej len „CVTI SR“) poverené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVŠ SR“) na základe zmluvy o prevádzkovaní CREUČ. Správcom tohto informačného systému verejnej správy MŠVVŠ SR. Prispievateľmi do CREUČ sú vysoké školy (ďalej len „VŠ“), ktoré v ňom evidujú výstupy umeleckých aktivít svojich zamestnancov a študentov študijných programov tretieho stupňa v dennej forme štúdiá a publikované ohlasy na tieto diela a výkony.¹

2. Predmet evidencie v databáze CREUČ

Evidencia výstupov umeleckej činnosti sa uskutočňuje vždy v súlade s aktuálne platným obsahom jadra znalostí opisov študijných odborov v podskupine študijných odborov „umenie“ pre výtvarné umenie, dizajn, reštaurovanie, architektúru², kurátorstvo³, hudobné umenie, tanečné umenie, divadelné umenie a filmové umenie. Evidujú sa aj výstupy pedagógov v študijnom odbore Učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov a v študijnom odbore Masmediálne štúdiá, pokiaľ ich pedagogická činnosť obsahuje predmety umeleckého charakteru (explicitne obsahujúce tvorbu umeleckého diela alebo umelecký výkon). Nie je možné vytváranie nových kombinácií, napr.: hudobno-dramaticko-tanečno-výtvarných druhov umeleckej činnosti.⁴ Predmetom evidencie v CREUČ sú aj diela dlhodobé alebo trvalo zverejnené vo verejnom priestore.

V CREUČ sa evidujú len profesionálne umelecké výstupy (autor výstupu spĺňa požadované kvalifikačné predpoklady, pôsobí v príslušnom umeleckom študijnom programe, dosahuje preukázateľné umelecké výsledky a pracovisko autora/škola, resp. fakulta, má akreditovaný daný študijný program).

Podmienkou zaevidovania umeleckého výstupu vysokoškolského učiteľa je celý pracovný úväzok (1,0) v danom vykazovacom období v súčinnosti s dátumom evidovaného výstupu.

Umelecké výstupy vysokoškolských učiteľov sa evidujú, ak ide o druh umenia, ktorý vysokoškolský učiteľ zabezpečuje v rámci predmetu príslušného študijného programu a predmet explicitne obsahuje tvorbu umeleckého diela alebo umelecký výkon v druhu umenia, v ktorom pedagóg vykazuje svoju umeleckú činnosť.⁵

---

¹ Viac informácií o poslaní registra, prispievateľoch, o predmete evidencie, o spôsobe a podmienkach evidencie výstupov je v zákone č.131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 455/2012 Z. z. (dostupné na portáli: <http://cms.crepc.sk/>).

² V prípade architektonických výstupov aj zo študijného odboru Architektúra a urbanizmus a zo študijného odboru Krajinná a záhradná architektúra.

³ V prípade kurátorských výstupov aj zo študijného odboru Teória a dejiny umenia a architektúry

⁴ Polymediálne a syntetické formy možno zaradiť podľa prevládajúcej zložky do niektorej z vyššie vymenovaných kategórií - konkrétnu umeleckú formu, rozsah a závažnosť umeleckého výstupu treba však autorom v zázname presne špecifikovať..

⁵ Napr.: umelecké výstupy výtvarného umenia sa evidujú vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje predmet „kresba“ v rámci študijného programu „učiteľstvo výtvarného umenia“ uskutočňovaného v študijnom odbore „učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov“. Vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje na vysokej škole napr.: predmet „anglický jazyk“, hoci aj v študijnom programe „sochárstvo“ uskutočňovanom v študijnom odbore „výtvarné umenie“ nie je možné zaevidovať žiadne umelecké výstupy. Vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje len predmet „figurálna kompozícia“ v študijnom programe „maľba“ uskutočňovanom v študijnom odbore „výtvarné umenie“ nie je možné zaevidovať jeho hudobné umelecké výstupy a pod.

Umelecké výstupy doktorandov v dennej forme štúdia sa evidujú len aktuálnym študentom tohto stupňa štúdia (t. j. nie v čase prerušenia štúdia) ak ide o druh umenia, ktorý je obsahom štúdia doktoranda a vychádza z opisu študijného odboru, v ktorom sa uskutočňuje študijný program, na štúdium ktorého je doktorand zapísaný.⁶

Študentom tretieho stupňa v študijných programoch v skupine študijných odborov Učiteľstvo, vychovávateľstvo a pedagogické vedy a Masmediálne štúdiá nie je možné zapisovať umelecké výkony, nakoľko v obsahu týchto študijných odborov už nie sú zahrnuté predmety z oblasti umenia (na rozdiel od 1. a 2. stupňa) a ide o vedecké štúdium a výskum (napr.: v odborovej didaktike).

3. Pravidlá evidencie umeleckej činnosti

Do CREUČ sa evidujú údaje o verejne dostupných umeleckých dielach, umeleckých výkonoch a ohlasoch na uvedené diela a výkony. Pri zápise výstupov umeleckej činnosti danej VŠ sa akademická knižnica (ďalej len „AK“) riadi najmä ustanoveniami § 5 vyhlášky č. 456/2012 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti (ďalej len „vyhláška“). AK a poverená osoba, spracovateľ EUCA danej VŠ spolupracuje pri evidencii výstupov umeleckej činnosti s autorom výstupu, s garantom študijného programu pre danú oblasť umeleckého výstupu, s vedúcim katedry, s dekanom fakulty alebo s príslušným prorektorom a inými, ktorí majú kompetenciu po dohode s autorom upraviť obsahovú stránku zaevidovaného umeleckého výstupu.

3. 1 Zásady evidencie výstupov umeleckej činnosti

Spoločné pravidlá

1. V CREUČ je možné zapisovať verejne dostupné a premiérové zverejnené umelecké výstupy profesionálneho charakteru tých autorov (vysokoškolských učiteľov, vedeckých pracovníkov, umeleckých pracovníkov a študentov študijných programov tretieho stupňa v dennej forme štúdia), ktorí pôsobia v študijnom programe v študijnom odbore, ktorý zahŕňa vo svojom opise študijného odboru umeleckú činnosť.
2. Záznam v CREUČ sa pre jeden výstup umeleckej činnosti vytvára len jedenkrát a zároveň len pre jedno pracovisko autora, na ktorom je v rámci pracovnej zmluvy zaradený na ustanovený pracovný čas (autorom sa započítava aj úväzok vzťahujúci sa na výkon funkcie rektora, prorektora, dekana a prodekana).
3. V CREUČ – vykazovacie obdobie 2017 sa evidujú len výstupy umeleckých aktivít vykazované za daný kalendárny rok. Výstupy, ktoré sa uskutočnili v januári nasledujúceho roka sa evidujú až do nasledujúceho vykazovacieho obdobia (ak sa podujatie uskutočňuje na prelome rokov, napr.: výstava trvá od 8. 11. 2017 do 14. 1. 2018, možno umelecký výstup zaevidovať kedykoľvek v rámci jeho reálneho trvania v tvare od – do, **avšak len raz** (t. j. buď v roku 2017, alebo v roku 2018). V prípade výstavy nie je potrebné zaevidovať výstup len ku dňu vernisáže.

⁶ Napr.: doktorandovi, ktorý je zapísaný na študijný program „klávesové nástroje“ v študijnom odbore „hudobné umenie“ sa evidujú výstupy v hudobnej interpretácii podľa nástrojovej špecifikácie – hra na klavíri, hra na organe alebo hra na akordeóne. Nemôže sa mu do CREUČ zapísať výstava jeho obrazov, ale ani výstup dirigovania, hra na strunových alebo dychových nástrojoch, spev alebo hudobné dielo. Umelecké výstupy sa evidujú u doktorandov študijného odboru Architektúra a urbanizmus, ktorí pracujú metódou „výskum prostredníctvom tvorby“ (research by design) a súčasťou ich výskumu je architektonický alebo urbanistický návrh. Neevidujú sa výstupy, ktoré vyhotoví doktorand paralelne popri výskumnej práci, nie ako jej súčasť a priamo nesúvisia s témou ich dizertačnej práce.

4. Za verejne dostupný sa považuje umelecký výkon, ak bol sprístupnený pre verejnosť (napr.: výstava, koncert, predstavenie) a je dokumentovaný v listinnej podobe alebo v elektronickej forme (najmä pozvánkou, oznamom, plagátom, digitálnym záznamom alebo inou verejne prístupnou formou) na oficiálnej webovej stránke inštitúcie (t. j. nie na osobnej stránke autora výstupu alebo na jeho statuse na sociálnych sieťach).⁷ Podrobnosti o dokumentácii sú uvedené v časti 5 a 5.1.

5. Pri evidencii výstupov v registri sa rešpektuje princíp profesionality a umeleckej autonómnosti (t. j. napr.: sekundárne aktivity spojené s prezentáciou vín, gastronómie, áut, showbiznisu a iných obchodných artiklov a pod., nie sú akceptované).

6. Výstupy evidované pre daný druh umeleckej činnosti musia súvisieť s tvorbou v danom umení (napr.: výstupy pre divadelné umenie). Evidovanie výstupov súvisiacich s prípravou alebo „vystupovaním“ na spoločensko – kultúrnych podujatiach (réžia, herecký výkon a pod.) sa posudzuje individuálne a nemusí byť automaticky akceptované.

7. Kurátorskú prípravu a realizáciu výstavy so zameraním na ktorýkoľvek z druhov umeleckej činnosti možno evidovať prostredníctvom evidenčného formuláru pre kurátorstvo.

3. 2 Kurátorstvo - špecifiká evidencie výstupov v CREUČ

Zásady evidencie

1. Kurátorstvo je autorským dielom kurátora, ktoré je založené na komplexnom výskume relevantnej témy alebo špecifickej problematiky vizuálneho umenia v celej rozmanitosti jeho druhov, foriem a prejavov. Dôraz by mal byť položený na aktuálny a novátorský prístup pri koncipovaní kurátorského projektu. Kurátorská koncepcia výstavy musí spĺňať kritériá profesionality a inovatívneho prístupu k skúmaným problémom jednotlivých oblastí vizuálneho umenia na úrovni súčasného poznania v kontexte vedomostnej spoločnosti 21. storočia.

2. V CREUČ je možné zapisovať verejne dostupné a premiérové zverejnené umelecké výstupy profesionálneho charakteru.

3. Kurátorstvo skúma často aj tzv. neumelecké diela, prípadne diela vizuálnej kultúry, t. j. tento výkon kombinuje viacero druhov umeleckej činnosti zároveň. Pre takýto výstup sa z dôvodu objektívnej verifikácie požaduje doložiť kurátorskú koncepciu výstavy/libreto, ktoré obsahuje stručný kurátorský úvod, body koncepcie výstavy, rozsah výstavy s približným počtom diel, v prípade kolektívnej výstavy zoznam vystavených autorov (ak nie je uvedené na pozvánke alebo v texte).

4. Pri evidencii je potrebné rozlišovať medzi kurátorským počinom resp. kurátorskou koncepciou a bežnou „nevýberovou“ prezentáciou/prehliadkou diel, prípadne organizačnou prípravou výstavy a výstavou realizovanou priamo (vystavujúcim) umelcom. Evidovaný autorský výstup pre kurátorstvo musí preto v sprievodnej dokumentácii jednoznačne definovať a doložiť, že ide o kurátorskú činnosť

⁷ V prípade akčných, performatívnych a aktivistických výkonov vo verejnom priestore nestačí len deklarovanie „konania sa výkonu“. Uznávajú sa len také výkony, ktoré sú priamou súčasťou výstavnej aktivity inštitúcie a sú dokumentované vyššie uvedenou formou.

realizovanú priamo (vystavujúcim) umelcom a nie napr.: o autentický autorský umelecký výstup (vystavujúceho) umelca, alebo o aktivity patriace do publikačnej činnosti.

5. V prípade, že sa viacerí kurátori zúčastnia prípravy koncepcie jednej výstavy – každý z nich bude mať pridelenú rovnakú kategóriu. V prípade evidencie výstupov v CREUČ pre kurátorstvo a vystavujúcich autorov v príslušných druhoch umeleckej činnosti, ktorí evidujú spoločné podujatie: výstava s daným kurátorom, sa odporúča zjednotenie zodpovedajúcej kategorizácie účastníkov rovnakej výstavy.

6. Kurátorstvo výstavy sa zapisuje iba raz. V prípade modifikovanej reprízy výstavy v renomovanej zahraničnej alebo domácej inštitúcii, ktorej reinštalácia, vernisáž a propagácia v médiách kladie na kurátora rovnako náročné profesionálne požiadavky, je možné kurátorskú prípravu výstavy evidovať v CREUČ ako rovnocenný kurátorský výkon (napr.: Apoteóza Jiřího Davida, expozícia na 56. bienále medzinárodného umenia v Benátkach v máji - novembri 2015 a modifikovaná repríza výstavy vo Veletržním paláci v Národnej galérii v Prahe vo februári - júni 2016. Obe podujatia – premiéra a repríza – boli závažné a uskutočnili sa v renomovaných zahraničných inštitúciách).

Vysvetlivky a spresňujúce údaje

V CREUČ sa evidujú kurátorské projekty ako autorské výstupy umeleckej činnosti v druhu: podujatie. V príslušnom poli sa uvedie podrobnejšia charakteristika podujatia, napr.: Kurátorská koncepcia a realizácia prehliadky slovenského umenia 90. rokov. Národná galéria, Praha. Rozsah 120 diel, alebo Kurátorská koncepcia a realizácia výstavy fotografií v rámci Mesiaca fotografie v Bratislave. Galéria Medium.

Výstupom kurátorského projektu je dočasná výstava, alebo dlhodobá expozícia/zbierka, prípadne výstavný cyklus umeleckých diel.

Podujatie v kurátorstve - z hľadiska kurátorstva je to výstava vo verejnom priestore organizovaná inštitúciou, ktorá sa zaoberá prezentáciou umenia, v prípade akčných a multimediálnych foriem umenia je to aj festival. V prípade veľtrhu s umením možno uvádzať len medzinárodné podujatia, na ktoré kurátor pripravil kolekciu, a na ktoré bol ako kurátor alebo galéria vyzvaný odborným grémiom podujatia.

Kurátorský projekt je doložený výstupom vo forme monografie alebo katalógu, skladačky, pozvánky atď. a je zdokumentovaný na elektronickom zdroji danej inštitúcie. Projekt väčšinou zahŕňa prípravu koncepcie výstavy/podujatia, cyklu výstav/podujatí, alebo zbierky; dohľad nad ich realizáciou a ich uvedenie.

V prípade spolukurátorstva sa vyjadrí percentuálny podiel na kurátorskej činnosti.

3. 3 V CREUČ sa neevidujú, resp. po verifikácii výstupov sa z evidencie vyradujú

Spoločné pravidlá

1. Umelecké výstupy, ktorých predmetom nie je vytvorenie originálneho autorského umeleckého diela, resp. interpretačného výkonu alebo odborného reštaurátorského výkonu v súlade s opisom vykazovaného odboru umeleckej činnosti; za umelecké výstupy nie je možné pre potreby tejto evidencie považovať **amatérsku, záujmovú umeleckú činnosť, pedagogickú alebo osvetovú činnosť** (napr.: vedenie tvorivých dielní, seminárov, účasť na sympóziách, v hudobnom umení umelecký výkon v spolupráci s amatérmi, výchovné koncerty, prednášky prezentujúce tvorbu, vedenie a organizovanie študentských podujatí, súťaží a pod.).

2. Umelecké **výstupy pedagógov s nižším ako ustanoveným týždenným pracovným časom** na danej vysokej škole, umelecké výstupy externých doktorandov.
3. **Výstupy**, ktoré pripravil pedagóg **so študentmi bakalárskeho a magisterského štúdia**, resp. so žiakmi základných a stredných škôl v rámci pedagogického procesu (napríklad: naštudovanie divadelnej hry so študentmi, výstava študentských prác, študentská súťaž a pod.)
4. Umelecké výstupy na úrovni bakalárskych a **diplomových prác** sa v CREUČ neevidujú, takisto výstupy študentov a so študentmi nie sú v CREUČ akceptované (okrem interných doktorandov), inscenácie študentov, absolventské predstavenia a pod.
5. Umelecké výstupy, ktoré **nekorešpondujú s opisom príslušného študijného odboru** umeleckej činnosti; akceptujú sa len výstupy pedagógov a študentov doktorandských študijných programov v dennej forme štúdia, v tých odboroch, v ktorých sa v rámci povinných predmetov vyučuje daný druh umenia (nie je akceptované napr. 3. stupeň štúdia v študijných odboroch odborová didaktika alebo masmediálne štúdia, nakoľko ide o vedecké, nie umelecké štúdium s titulom PhD.).
6. Výstupy zamestnanca alebo doktoranda, ktorý sa **nepodieľa na výučbe študijného programu**, ku ktorému výstup svojím obsahom prináleží.
7. **Duplicitné záznamy** jedného autora konkrétneho umeleckého výstupu, evidované súčasne na viacerých vysokých školách nie sú akceptované, rovnako duplicitné záznamy uvádzané počas niekoľkých rokov.
8. Záznamy, ktoré sú priamo **výstupom pedagogického procesu** nie sú predmetom evidencie v CREUČ.
9. **Reprízované podujatia** (t. j. podujatia, ktoré sa opakujú s tým istým názvom a programom, tie isté výstavy, divadelné hry a koncerty presunuté do inej inštitúcie ako celok). Reprízy sa uvádzajú k prvému zápisu do poľa „Ďalšie údaje“.
10. **Jednotlivé časti jedného výstupu** sa neevidujú samostatne, výstup možno evidovať len raz ako celok. Napríklad dizajnerský návrh viacerých častí prístroja, jednotlivé diela komorného recitálu, reštaurovanie súboru grafických listov, vydanie známky, obálky a pečiatky prvého dňa; podobne ak divadelné dielo uvedené pod jedným názvom obsahuje dve jednoaktovky, nemožno autorovi evidovať v záznamoch tri diela – osobitne každú jednoaktovku a tretie dielo pod jedným názvom. Dielo musí byť evidované ako jedno dielo s názvom, ktorý uvádza dokumentácia. Takisto v hudobnom umení jednotlivé diela komorného recitálu nemožno uvádzať ako samostatné výstupy; výstup možno evidovať len raz ako celok. Vo výtvarnom umení diela zverejnené prostredníctvom výstavy možno evidovať len ako jeden výstup (diela na výstave, nemožno evidovať každé dielo samostatne). V architektúre sa pripúšťa samostatná evidencia návrhu objektu a samostatná evidencia návrhu interiéru, aj keď návrhy spracoval jeden autor, resp. ten istý kolektív autorov (pozri poznámku).⁸

---

⁸ Návrh objektu/budovy/urbanistického priestoru má odlišný charakter ako interiérová tvorba. Architektonický návrh objektu/budovy/urbanistického priestoru je predmetom viazanej činnosti – autor musí mať odbornú spôsobilosť (napr. člen SKA) a podlieha oficiálnemu schvaľovaciemu procesu, interiérová tvorba patrí do oblasti voľnej tvorby, možno ju vykonávať v slobodnom povolaní bez viazania na autorizáciu. Pri návrhu budovy, komplexu budov alebo urbanistického celku architekt vytvára určitý priestorový rámec, ktorý má dlhodobý až trvalý charakter, pri návrhu interiéru autor priestorový rámec naplňa, upravuje, charakter tohto zásahu je dočasný, niekedy až krátkodobý a premenlivý. Návrh objektu/budovy a návrh interiéru väčšinou predstavuje oddelené zadania niekedy so

11. Autorské čítanie, vyzvané prednášky, moderátorské aktivity, lektorstvo záujmových krúžkov, účasť v súťažných porotách, propagačno-osvetové formáty typu „Pecha_Kucha“ a rozhovory o umeleckej činnosti nie sú predmetom evidencie v CREUČ.

12. **Ocenenia** (napr.: cena CE. ZA.AR a pod) sa v súčasnom systéme samostatne nevidujú. Uvádajú sa v poli „Ďalšie údaje“ v evidenčnom formulári príslušného evidovaného výstupu. Ocenenie nie je samostatným umeleckým výstupom. Ocenenie je súčasťou portfólia autora a vyjadrením kvality daného výstupu (autor svojou účasťou na umeleckom výstupe môže ovplyvniť jeho celkovú kategorizáciu - napr.: účasť autora na kolektívnej výstave finalistov Ceny Oskara Čepána). Ocenenia slúžia ako pomocné kritérium pre hodnotenie závažnosti. V CREUČ sa evidujú diela pri premiérovom zverejnení (spravidla napr.: formou výstavy - výstava ocenených diel), nie pri udelení ocenenia, alebo zverejnení informácie o diele formou článku v časopise a pod.

13. **Organizačné práce** a samotná príprava podujatia/výstavných, koncertných alebo iných umeleckých aktivít (s výnimkou kurátorstva) nie je predmetom evidencie umeleckých aktivít v CREUČ.

3. 4 Kurátorstvo - v CREUČ neakceptované výstupy

1. **Workshopy** a umelecké sympóziá nie sú predmetom evidencie v CREUČ, ale akceptujú sa ich výstupy, napr.: výstavy z workshopov a umeleckých sympózií **v štandardných výstavných priestoroch.**

2. Aukčné a predaukčné výstavy všetkých typov nie sú akceptované v CREUČ.

3. Členstvo v porote, alebo lektorstvo nie je výtvarnou aktivitou – neviduje sa v CREUČ, podobne tvorivé dielne sú posudzované ako pedagogická aktivita.

4. Pre potreby CREUČ nemožno akceptovať ako kurátorské výstupy: aktivity spojené s prezentáciou predajných galérií, prípravu vlastnej výstavy samotným umelcom bez doloženej kurátorskej koncepcie, kurátorské výstupy 1 -dňových „prezentácií“ (okrem špecifických výstupov, napr.: akčné umenie a pod.) a kurátorstvo aktivít priamo nesúvisiacich s prezentáciou umeleckej činnosti (napr.: odovzdávanie ocenení).

5. Kurátorstvo výstav a podujatí s dielami študentov, ktoré kurátorsky vykonáva pedagóg zo školy, kde študujú, nemôže byť predmetom evidencie v CREUČ. Takéto kurátorstvo je súčasťou pedagogického procesu, nie samostatná odborná činnosť.

4. Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti

Podrobný popis pravidiel kategorizácie a obsah jednotlivých kategórií je definovaný v § 2 a 3 vyhlášky a v jej prílohe č. 2. Uvedený dokument je zverejnený aj na portáli CREPČ/CREUČ (<http://crepc.sk/>). Na účely kategorizácie výstupov umeleckej činnosti ministerstvo vedie a každoročne, na návrh CVTI SR ako prevádzkovateľa CREUČ aktualizuje zoznam podujatí a inštitúcií za

---

značným časovým posunom. Stavebné úpravy (premiestnenie priečok, zníženie stropu...) v rámci riešenia interiéru predstavujú súčasť návrhu nového interiéru (väčšinou pri úpravách interiérov bytov). Toto je ale nutné posúdiť ad-hoc, v prípade rekonštrukcie historického objektu sa môže jednať aj o zásadnú úpravu pôvodnej stavby.

každú umeleckú oblasť, ktoré sa na tieto účely považujú za renomované. Pokiaľ zapisovateľ výstupu nenájde v zozname renomovaných podujatí a inštitúcií ním zapisované podujatie alebo inštitúciu, môže ju pridať vo forme návrhu. Všetky návrhy budú následne predložené na posúdenie MŠVVaŠ SR. V opodstatnenom prípade budú zaradené do ročnej aktualizácie zoznamu renomovaných podujatí a inštitúcií pre potreby kategorizácie zverejnených výstupov umeleckej činnosti VŠ. Zoznam renomovaných podujatí a inštitúcií je zverejnený na portáli CREPČ/CREUČ na adrese: <http://cms.crepc.sk/pokyny-creuc-2017.aspx>

4. 1 Kritériá pre závažnosť výstupu umeleckej činnosti

Spoločné pravidlá

Dôležitým kritériom pre závažnosť výstupu akceptácia tvorby autora v rámci medzinárodného alebo národného kontextu na základe dlhodobejšej účasti na renomovaných podujatiach, reflexie jeho umeleckých výkonov v zahraničných a domácich odborných periodikách, jeho významné ocenenia za umeleckú činnosť.

Závažnosť výstupu umeleckej činnosti sa stanovuje s ohľadom na špecifiká každého druhu umeleckej činnosti samostatne; pre posúdenie miery závažnosti výstupu autora je v procese verifikácie výstupov významnou pomôckou pre určenie závažnosti priloženie umelecko-pedagogickej charakteristiky autora (ďalej len "UPCH autora"). Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje ad hoc.

Ako závažné možno kategorizovať najmä umelecké výstupy, ktoré sa uskutočňujú v renomovaných inštitúciách a na renomovaných podujatiach, prinášajú nové a inovatívne postupy a obsahy v prostredí súčasného výtvarného umenia, spájajú sa s oceneniami autora, konkrétneho výkonu, alebo diela; ich prezentácia je výsledkom odborného výberu (napr.: kurátorský výber, vyzvaná účasť na festivale/prehliadke, ocenenie na súťaži odbornou porotou a pod.).

4. 1. 1 Kurátorstvo - kritériá závažnosti

Charakteristika kľúčových kategórií vysvetľuje obsah a zadefinuje základné parametre jednotlivých pojmov, akú sú závažný kurátorský výkon, menej závažný kurátorský výkon a ostatný kurátorský výkon.

Závažný kurátorský výkon (Z) je definovaný ako kurátorský výstup vo formáte monografickej výstavy, ktorá je založená na komplexnom výskume, prezentácii a syntetickom monografickom spracovaní celoživotného diela umelca, alebo mapuje a predstavuje významný segment umelcovej tvorby (napr. ostatných 20 rokov a pod.). Rovnako sem patria aj tematické výstavy, ktoré skúmajú relevantnú problematiku vizuálneho umenia v určitom časovom horizonte, v kontexte viacerých autorov a ich tvorby, alebo skúmajú daný problém interdisciplinárne, prípadne reprezentujú slovenské umenie v určitom ucelenom a relevantnom rámci, respektíve konfrontujú slovenské umenie s medzinárodným umením prostredníctvom výskumu vybranej témy alebo špecifického problému vizuálneho umenia.

Súčasťou závažného kurátorského výkonu by mal byť vydaný katalóg alebo monografia, ktorých obsah tvoria odborné štúdie.

Komplexné a náročné výstavy založené na rozsiahlom kurátorskom výskume alebo relevantnej téme s doloženou koncepciou, inovatívnym riešením odbornej problematiky možno kategorizovať ako závažný výstup.

Menej závažný kurátorský výkon (Y) je individuálna výstava aktuálnej tvorby umelca, ktorá zaberá kratší časový úsek, alebo sem patria kolektívne výstavy prezentujúce súčasné umenie, v ktorých výber diel nie je podmienený komplexným kurátorským výskumom relevantnej témy alebo problematiky vizuálneho umenia. Súčasťou menej závažného kurátorského výkonu by mal byť vydaný katalóg alebo skladačka, ale nie je to podmienka.

Ostatný výkon (X) je kurátorská výstavná aktivita, ktorá nemá výskumnú povahu a je skôr reprezentačného charakteru. Samozrejme, aj výstavy tejto kategórie musia mať príslušnú odbornú úroveň.

4. 2 Kritériá pre význam podujatia z hľadiska teritoriality

Spoločné pravidlá

Medzinárodný význam – podujatie konfrontujúce tvorbu autora s aktuálnym medzinárodným, (t. j. s európskym, svetovým) kontextom v danej oblasti umenia; výstup na renomovanom podujatí, resp. podujatí organizovanom renomovanou odbornou inštitúciou v zahraničí. Medzinárodný význam je spravidla reflektovaný v odbornej tlači doma alebo v zahraničí.

Národný význam – podujatie v renomovanej inštitúcii v domovskej krajine, prezentujúce autora v aktuálnom kontexte súčasnej tvorby v danej oblasti umenia.

Umelecké výstupy ktoré sa uskutočňujú v prostredí kultúrnych centier zastupiteľstiev v zahraničí sú národnou prezentáciou na slovenskom území a nepovažujú sa automaticky za renomované podujatia. Národné prezentácie v prostredí týchto inštitúcií sa posudzujú individuálne. Výstupy na pôde zastupiteľstiev SR sú považované za domáce výstupy, ostatné, konané v súčinnosti s profesionálnymi zahraničnými inštitúciami, resp. podujatiami, sú zahraničné výstupy. Umelecké výstupy realizované kultúrnymi centrami a zastupiteľstvami je možné považovať za zahraničné, pokiaľ sa uskutočňujú v štandardných výstavných priestoroch v zahraničí (v renomovaných koncertných sálach, galériách v zahraničí, nie na pôde vyslanectiev).

(Poznámka: Teritorialita výstupu závisí od teritoriality vysokej školy, na ktorej autor výstupu pôsobí a ktorá výstup vyказuje.)

4. 3 Kritériá pre renomovanosť

Predkladanie návrhov do zoznamu renomovanosti

Spoločné pravidlá

Pre účely stanovenia kategórie renomovanosti inštitúcie, alebo podujatia je na portáli CREPČ/CREUČ zverejnený aktuálne platný zoznam renomovanosti <http://cms.crepc.sk/pokyny-creuc-2017.aspx> - alebo priamo v záhlaví evidenčného formuláru. Podrobne o zadávaní návrhov do zoznamov

renomovanosti pozri Manuál – vykazovacie obdobie 2017, časť 5. 3. 1. Návrhy na zaradenie do zoznamu renomovanosti str. 8 na adrese:

http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdf/2017creuc/mp_creuc_2017_manual_evidencia_vystupov.pdf

Autor výstupu môže prostredníctvom spracovateľa EUCA na danej VŠ predložiť návrh na zaradenie do zoznamu renomovaných inštitúcií a zoznamu renomovaných podujatí. Uskutočniť tak môže v prípade, ak v CREUČ eviduje umelecký výstup, ktorý sa viaže na inštitúciu, alebo podujatie nenachádzajúce sa v aktuálne platnom zozname renomovanosti. Pokiaľ návrh spĺňa nasledujúce odporúčané kritériá, možno ho zapísať do zoznamu návrhov.

Návrhy na zaradenie do zoznamu renomovanosti:

Odporúčania odborných garantov na kritériá pre renomované inštitúcie a podujatia

Navrhované podujatie spĺňa nasledujúce kritériá:

1. Programová koncepcia podujatia je pripravovaná poprednými medzinárodne uznávanými odborníkmi v danej oblasti umenia (t. j. takými, o ktorých je na základe ich dlhodobej odbornej činnosti v medzinárodnej profesijnej komunite konsenzus o ich renomovanosti).
2. Účasť autora na podujatí je na základe pozvania renomovaným odborníkom (kurátorom) alebo výberu radou pozostávajúcou z renomovaných odborníkov.
3. Podujatie je dlhodobo považované medzinárodnou odbornou komunitou za reprezentačné a mienkotvorné v danej oblasti umenia.
4. Ohlasy a recenzie na podujatie v odbornej tlači dokladajú jeho význam a kvalitu.

Za **renomované podujatia** možno považovať také, ktoré sú **pravidelne organizované opätovne minimálne 3 roky**. Organizované sú so zámerom **prezentácie jedného druhu umenia**, prípadne prevažuje v prezentácii jeden druh umenia. Sú konané s cieľom predstaviť odbornej ale i širokej verejnosti výsledky tvorby v určitom druhu umenia (do ktorého je zaradený dotýčný vykazovaný výkon) za určité obdobie. Prezentovaná tvorba vykazuje znaky **profesionálnej tvorby a (rovnako ako samotné podujatie) je dlhodobo recenzovaná v odbornej tlači**. Výber prezentovaných výstupov umeleckej tvorby je podmienený rozhodnutím **dramaturgickej rady podujatia** alebo iným preukázateľne odborným spôsobom.

Poznámka: Splnené by mali byť aspoň tri zo štyroch kritérií.

Navrhovaná inštitúcia spĺňa nasledujúce kritériá:

1. Inštitúcia sa venuje pravidelnej činnosti prezentácie umenia.
2. Programová koncepcia inštitúcie je pripravovaná poprednými národne resp. medzinárodne uznávanými odborníkmi (s ohlasmi v medzinárodnom odbornom prostredí) v danej oblasti umenia
3. Jednotlivé aktivity inštitúcie sú pripravené na základe kurátorských koncepcií popredných medzinárodne uznávaných odborníkov v danej oblasti umenia.
4. Ohlasy (recenzie) na činnosť inštitúcie v odbornej tlači dokladajú verejný význam a kvalitu jej aktivít.

Poznámka: Splnené by mali byť aspoň tri zo štyroch kritérií.

Za **renomované inštitúcie** možno považovať **také, ktoré svoju činnosť v danom druhu umenia vykonávajú dlhodobo (minimálne 3 roky)**, inštitúcia sa venuje profesionálnej umeleckej tvorbe, **táto je jej základným a východiskovým poslaním a hlavnou náplňou** jej činnosti, zároveň s jej prezentáciou. Pri tvorbe a prezentácii umeleckých diel **postupuje v súlade s autorským zákonom**. Prezentovaná tvorba je v danom druhu umenia pravidelne a dlhodobo recenzovaná v odbornej tlači.

4. 3. 1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti

Detašované pracoviská renomovaných inštitúcií, pokiaľ majú vlastnú samostatnú dramaturgiu je potrebné posudzovať samostatne.

Sprievodné a satelitné podujatia k renomovanému podujatiu nie sú automaticky takisto považované za renomované, posudzujú sa individuálne.

Školské a spolkové galérie sú akceptované ako výstavná inštitúcia pokiaľ ide o priestor oficiálne vyhradený na túto špecifickú činnosť, pričom ich renomovanosť je podmienená splnením bodov uvedených v Kritériách pre renomovanosť inštitúcie.

Vysoké umelecké školy sú garantmi umeleckého výskumu a ako také patria medzi renomované inštitúcie, avšak do zoznamov renomovanosti sa nezapisujú. Nie všetky podujatia, ktoré sa uskutočnia v ich priestoroch sú automaticky považované za renomované. Posudzujú sa individuálne.

Umelecké výstupy spojené s **jedinečnou umeleckou udalosťou**, ktorá má jednoznačne medzinárodný význam a presah nad rámec konkrétnej lokality, možno zaradiť **pre konkrétny výstup** ako renomované.

4. 3. 2 Za renomované sa nepovažujú

Spoločné pravidlá

Za renomované sa nepovažujú školy a vzdelávacie inštitúcie (s výnimkou zložiek patriacich pod školu typu galéria, koncertná sála/ divadelná inštitúcia a pod., ktoré je možné zaradiť podľa kritérií renomovanosti), profesijné združenia, alebo spolky, organizácie nesúvisiace s propagáciou umenia a inštitúcie regionálneho charakteru, ktoré nemajú **odborne** medzinárodne akceptovateľnú kvalitu programu.

Za renomované inštitúcie nemožno považovať také inštitúcie, ktoré sú spravidla prezentačným priestorom pre kultúrne, kultúrno-spoločenské, alebo aj umelecké aktivity rôzneho druhu, nemajú čitateľnú dramaturgiu umeleckej tvorby, alebo prezentácie pre daný druh umenia. Za renomované podujatia takisto nemožno považovať také, ktoré vznikli, alebo vznikajú za účelom prezentácie

záujmovej umeleckej činnosti, najmä ak je tento účel prezentovaný v oficiálnej charakteristike podujatia, alebo priamo organizátorom podujatia.

Medzi renomované podujatia nepatria príležitostné umelecké a spoločensko-kultúrne aktivity typu akadémii, výročných osláv, prezentácií, **multikultúrne podujatia typu letných festivalov**, **kultúrneho leta v mestách** a pod.

Dôležité je správne rozlišovať renomované podujatie v jednotlivých druhoch umeleckej činnosti, prípadne aj v inom výskumnom odvetví (napr.: renomovaný odborný farmaceutický kongres môže byť považovaný za renomované medicínske podujatie, avšak nie vo vzťahu k hudobnému, tanečnému alebo napríklad k výtvarnému umeniu, t. j. ak sa na takomto podujatí uskutoční umelecké vystúpenie, neznamená to, že ide aj o renomované podujatie pre napr.: hudobné, tanečné a iné umenie).

Každý druh umeleckej činnosti má vytvorený vlastný zoznam renomovaných inštitúcií a podujatí – v súlade s danými špecifikami. Výstupy realizované v tzv. multifunkčných priestoroch, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť do zoznamu renomovanosti sú posudzované individuálne. **Renomované inštitúcie organizujú aj nerenomované podujatia, preto aj napriek odsúhlasenému zoznamu renomovanosti je potrebné aj následné odborné posúdenie každého konkrétneho záznamu**, t. j. pri evidencii výstupov nemožno automaticky pridelovať kategorizáciu len podľa zverejneného zoznamu

Zoznamy renomovanosti sú pre kategorizáciu výstupov len orientačným podkladom (napr.: SND – neorganizuje iba renomované podujatia, ale aj rôzne benefičné koncerty a podujatia - Ples v opere, Krištáľové krídlo, podobne performancie v priestore pred Ludwig Museum v zahraničí a pod.).

5. Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti

Spoločné pravidlá

Autorom predkladaná dokumentácia musí **jednoznačne identifikovať konkrétny evidovaný výstup umeleckej činnosti, s priamym súvisom s autorom výstupu a v súlade s navrhovanou kategorizáciu výstupu tak, aby bolo možné určiť charakter a rozsah umeleckého výkonu** (napr.: nie je akceptovaná neoficiálna textová pozvánka bez označenia organizátora, účastníkov výstupu a pod.) Dokumentácia musí obsahovať názov diela/podujatia, dátum a miesto realizácie ako aj autora vykazovaného diela či výkonu a pri príslušných druhoch umeleckej činnosti aj dokumentáciu diela (napr.: evidencia účasti na výstave, evidencia diela). Súčasťou dokumentácie je aj jednoznačný doklad o príslušnosti umeleckého výkonu k predmetnému kalendárnemu roku. Pri predkladaní dokumentácie k výstupom umeleckej činnosti sa AK riadi najmä ustanoveniami §4 ods. 1 písm. e), f), g) a i) vyhlášky (napr.: pozvánka, plagát, program, stiahnutý dokument z webovej stránky galérie, úvodná stránka katalógu a stránka, na ktorej je autor spomenutý/reprodukovaný a pod., t. j. akceptovaná forma dokumentácie jednoznačne identifikuje podujatie a účasť autora na ňom). Pre ukladanie sprievodnej dokumentácie predkladanej autorom sú akceptované nasledujúce formáty príloh: PDF, JPG, JPEG, BMP, PNG, TIF a GIF, pričom prednostne sa odporúča PDF formát - s obmedzením veľkosti vkladaného súboru do **5 MB**. Ak sa zaznamenáva informácia uvedená na internete, nasníma sa príslušná webová stránka (v čase evidencie výstupu dostupná na internete) vo forme snímky obrazovky, tzv. screenshotu, pričom URL adresa musí byť jasne identifikovateľná.

Nasnímané podklady z periodickej a neperiodickej tlače musia obsahovať aj údaje, pomocou ktorých možno jednoznačne identifikovať ich súvislosť so zaevidovaným výstupom, t. j. titulný list publikácie, tiráž a obsah (napr.: nasnímaná časť stránky z katalógu bez možnosti zistenia identifikujúcich údajov takejto dokumentácie nie je akceptovaná). **Predkladaná dokumentácia v elektronickej podobe musí byť jasne čitateľná a zrozumiteľná.** V prípade diela umiestneného vo verejnom priestore je potrebné doložiť jeho fotodokumentáciu, ktorá jednoznačne dokumentuje jeho vzhľad a umiestnenie.

V procese následnej verifikácie zaevidovaných výstupov je nevyhnutné poznať čo najviac údajov o konkrétnom autorovi, jeho pedagogickej a tvorivej činnosti. Pre komplexné posúdenie autora výstupu je preto **odporúčanou pomôckou priloženie UPCH autora.** Priloženie tohto materiálu poskytne základné informácie o aktuálnej pedagogickej a tvorivej činnosti autora v jednotnej podobe⁹. Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje individuálne, za pomoci webovej stránky školy, autora, prípadne iných databáz. Viac o spôsobe pripojenia dokumentu v Manuáli pre evidenciu umeleckých výstupov v CREUČ. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2017, časť **5. 4** Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti.

Evidovaný druh umeleckej činnosti a zvolený typ výstupu musí byť doložený dokumentáciou, ktorá korešponduje s evidovaným výstupom, t. j. účelové prispôsobovanie výkonu nie je v CREUČ akceptované. Obdobne musí pripojená dokumentácia korešpondovať s evidovaným dielom/podujatím (napr.: viackrát pripojená tá istá príloha k odlišným podujatiam, alebo pravdepodobná pozvánka bez oficiálneho označenia na iné podujatie autora, nie je akceptovaná ako náležitá sprievodná dokumentácia).

Sprievodná dokumentácia ku konkrétnemu výstupu umeleckej činnosti bude podkladom pre verifikáciu záznamov **daného** vykazovacieho obdobia, pri odvolacích procesoch a pod.; je preto neoddeliteľnou súčasťou každého zaevidovaného výstupu umeleckej činnosti, t. j. je povinná. **Adekvátne dokumentácia musí jednoznačne identifikovať autora výstupu aj konkrétny evidovaný výstup.**

Sprievodnú dokumentáciu je potrebné priložiť v čitateľnej kvalite a rozlíšení, spravidla v horizontálnej orientácii písaného textu a obrázku a podľa požadovanej špecifikácie materiálov,, **najmenej v počte troch dokumentov (internetový odkaz, pozvánka, plagát a i.).** Nejednoznačné, nekonkrétne a nečitateľné prílohy nie sú akceptované. Záznamy s takouto dokumentáciou, ktorá neumožňuje jednoznačné vyhodnotenie evidovaného výstupu, môžu byť navrhnuté na vyradenie.

5.1 Kurátorstvo a dokumentácia

V prípade evidencie výstupu – **kurátorstvo** je jednoznačne potrebné dokladovať vo forme skenu alebo iného digitálneho formátu v screenovom rozlíšení **pozvánku s hlavnými identifikačnými údajmi: usporiadateľská inštitúcia, názov výstavy, meno kurátora, termín a miesto konania výstavy.** Ďalšími povinnými materiálmi dodanými k výstave by mali byť: tlačová správa, prípadne

⁹ Požiadavka pripojenia **sprievodnej dokumentácie vypovedajúcej o konkrétne evidovanom umeleckom výstupe** v databáze je aj **naďalej platná.** Spracovateľ EUCA pripojením UPCH autora už nemusí zadávať v poli evidenčného formuláru „Ďalšie údaje“ informácie o autorovi, ani pripájať rôzne dokumenty o vzdelaní a pôsobení autora na VŠ v konkrétnom študijnom odbore a študijnom programe.

skladačka, katalóg alebo monografia k výstave, zaslané v elektronickej forme (PDF). Ak k výstave neboli vydané uvedené neperiodické publikácie, mala by byť kurátorom výstavy predložená koncepcia výstavy v rozsahu najmenej dvoch normovaných strán textu, ktorá charakterizuje výstavný projekt, jeho ciele a poslanie vrátane zoznamu autorov a vystavených diel. Povinnou súčasťou dokumentácie sú aj ohlasy na podujatie uverejnené v periodickej a neperiodickej tlači a na internete. Doplnkovým (nepovinným) materiálom môže byť priloženie výberu nasnímaných diel prezentovaných na výstave. Dôležitou súčasťou dokumentácie sú pripojené digitálne záznamy o výstave na oficiálnej webovej stránke inštitúcie.

Rovnaké kritériá a požiadavky na dodanú dokumentáciu by sa mali vzťahovať aj na **festivity**, ktoré sú obdobou kurátorských projektov.

V prípade poskytnutia fragmentárnych podkladov nemožno posúdiť charakter a rozsah výstavy, zastúpenie vystavujúcich autorov a povahu vystavených diel. **Záznamy, ktoré neumožňujú jasné a jednoznačné vyhodnotenie kurátorského výstupu môžu byť preradené do nižšej kategórie, prípadne navrhnuté na vyradenie.**

Pre posúdenie miery závažnosti výstupu autora je odporúčanou pomôckou priloženie UPCH autora. Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje ad hoc, za pomoci webovej stránky školy, autora, prípadne iných databáz.

6. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti

Podrobnejšie: Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2014, **16. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti**, str. 32, na adrese:

http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdfsubory/metodicke_pokyny_creu%C4%8D_2014.pdf

Prílohy

7. Charakteristika vybraných pojmov

V oblasti definovania jednotlivých druhov umeleckej činnosti, v rámci ktorých si autori evidujú svoje výstupy v CREUČ, bola zaznamenaná potreba reflektovania aktuálnych zmien v ponímaní nových trendov a smerovaní. Metodický pokyn prináša doplňujúcu a aktualizovanú charakteristiku vybraných pojmov k Prílohe č. 4 vyhlášky.

(Spracované podľa podkladov garantov pre jednotlivé druhy umeleckej činnosti)

Akčné umenie – rôzne formy intermediálneho prejavu (happening, performancia, event, umenie aktivizmu) založené na skupinovom alebo individuálnom predvádzaní (akcii) v konkrétnom prostredí a čase, väčšinou v priamom kontakte alebo v spolupráci s divákmi, často aj s ich zapojením. Súvisí s preklenutím hraníc medzi umením a životom (väčšinou reflektuje sociálnu situáciu, politickú realitu alebo testuje psychické limity účastníkov).

Aktivistické formy umenia – spoločensky angažované aktivity, poukazujúce (glosujúce, kritizujúce, transformujúce, parafrázujúce, karikujúce, perziflujúce ...) na aktuálne sociálne, politické, kultúrne, umelecké a iné problémy.

Dokudráma (dokumentárna dráma) - hybridný druh, ktorý sa v súčasnosti vyskytuje, rekonštruje skutočné udalosti „polohranou“ alebo výlučne hranou formou.

Dokumentárny film – pre potreby evidencie v CREUČ sa eviduje umelecký výstup, zrealizovaný prostredníctvom profesionálneho využitia viacerých umeleckých filmových zložiek. Prevažujúcou funkciou dokumentárneho filmu ako umeleckého výstupu nemá byť informovanie či účelové presviedčanie (napr. o skvelom výrobku) alebo popularizácia vedomostí, ale skôr tzv. umelecká funkcia. Predmetom evidencie v CREUČ spravidla nie sú tieto druhy audiovizuálnych záznamov dokumentárneho charakteru: spravodajský šot, aktuálna publicistika, reklamno-propagačný film, popularizačno-náučný film.

Inštalácia – výtvarná forma, ktorá pracuje s priestorom a prvkami v ňom rozmiestnenými, môže využívať princípy rôznych médií (socha, objekt, maľba, video ...); často využíva konkrétne miesto determinované jeho kultúrnym, sociálnym, architektonickým kontextom (site specific, in situ, genius loci).

Intermédiá – intermediálne umenie, umenie prepájajúce viacero médií, žánrov, druhov umenia (napr.: text a obraz/plastiku, zvuk a obraz/plastiku, video a obraz/plastiku); pojem sa čiastočne prekrýva s pojmami inštalácia a multimédiá.

Konceptuálne umenie – umelecká tvorba, ktorá zdôrazňuje myšlienkový koncept autora oproti perceptuálnej forme diela (uprednostňuje ju pred estetickým - vnemovým zážitkom). Prezentované môže byť textom, projektom, nákresom, mapou, číselnou štruktúrou a pod. - minimalizuje prostriedky vnemovej percepcie, oslovuje intelekt a racionálnu interpretáciu. Postkonceptuálne formy umenia kombinujú ideu a vnemovú stránku diela. V súčasnosti neokonceptuálne umenie pracuje s rozmanitými perceptuálnymi formami (inštalácia, video, site-specific, t. j. dielo vytvorené umelcom s ohľadom na konkrétny priestor, mestské, alebo environmentálne prostredie, môže ísť o výtvarné, divadelné, aj tanečné umelecké výstupy, ďalej public-art, prisvojenie si artefaktu alebo reality ...), s dôrazom na prezentáciu autorského konceptu.

Kurátorstvo – príprava koncepcie výstavy/podujatia, cyklu výstav/podujatí alebo zbierky; dohľad nad ich realizáciou a ich uvedenie.

Kurátorský projekt – projekt realizovaný vo verejnej inštitúcii/vo verejnom priestore, doložený výstupom vo forme monografie, alebo katalógu, skladačky, pozvánky... a zdokumentovaný na elektronickom zdroji danej inštitúcie.

Multimédiá – multimediálne umenie spája viacero médií, napr.: zvuk a pohyblivý obraz; pod pojem patrí video, film, digitálne hry, animácie, webové a softvérové umenie, interaktívne umenie a prezentácie a pod.

Ocenenie umeleckého diela - je forma vyjadrenia kvality závažného umeleckého diela. Udeľuje ho skupina odborníkov (porota) alebo širšie fórum záujemcov (profesionálne združenia, diváci,

poslucháči), ktorí o ocenení hlasujú. Ocenenia spravidla symbolizujú výtvarné artefakty (plastika, grafika, diplom a pod.). Škála ocenení v každom umeleckom odvetví je bohatá – od nevýznamných po ceny s dlhou vlastnou históriou, počas ktorej sa stali „visačkou“ mimoriadnej umeleckej hodnoty. Ocenenia známe aj širokej kultúrnej verejnosti, zvyšujú spoločenskú prestíž a marketingový potenciál konkrétneho diela a jeho autora alebo interpreta.

Odvoденé umelecké dielo – dielo priamo vychádzajúce z pôvodného umeleckého diela alebo naň nadväzujúce v ďalšom stupni realizácie.

Odvoденé umelecké dielo v divadle a vo filme - dielo náročnejšieho druhovo-funkčného charakteru vzniknuté spracovaním pôvodných umeleckých diel. V oblasti divadla a filmu sú to všetky adaptácie a dramatisácie – spravidla sa adaptuje alebo dramatisuje pôvodné prozaické dielo (napr.: Dostojevskij: Bratia Karamazovci) do podoby divadelnej hry alebo filmového scenára. Napríklad Bratia Karamazovci existujú ako divadelná hra, prepísaná podľa prózy rozličnými autormi. Existujú aj filmové spracovania, keď filmový scenár opäť vzniká podľa prózy. Divadelná hra, resp. film Bratia Karamazovci sú teda odvođeným umeleckým dielom. Odvoденé umelecké diela sú častým úkazom na javiskách slovenských divadiel, napr.: prózy B. Slančíkovej-Timravy, R. Slobodu a ďalších sa spracovávajú (adaptujú, dramatisujú) a vzniká text pre divadelné inscenácie (Ľapákovi, Všetko pre národ, Gazdova krv a pod.).

Performancia – autorské predvedenie, verejná prezentácia alebo exhibícia s väčšou alebo s menšou mierou improvizácie (forma výtvarného akčného umenia, v ktorej sa spájajú prvky ako sú text, zvuk, pohyb, projekcia). Môže byť sprostredkovaná aj prostredníctvom záznamového média (fotografia, video).

Produkcia - organizačno-ekonomická zložka pri výrobe filmového diela bez priameho vplyvu na umelecký výsledok. Na niektorých VŠ (napr.: Vysoká škola múzických umení v Bratislave) existuje ako predmet riadneho magisterského štúdia, a tak ho radíme medzi umelecké výkony. Je nevyhnutné rozlišovať výkonného producenta – osobu/osoby, ktoré organizujú a riadia nakrúcanie (hovorovo – „produkční“) priamo na mieste, od producenta ako vedúceho predstaviteľa/majiteľa inštitúcie, zabezpečujúcej financovanie, ktorý sa na mieste nakrúcania vôbec nemusí objaviť. Pre potreby CREUČ sa zaznamenávajú výstupy výlučne praktizujúcich, nie financujúcich producentov.

Televízny seriál - viacčast'ové dielo vytvárajúce uzavretý celok, zverejňované alebo vysielané v istých časových intervaloch. Z hľadiska objemu (v extrémnych prípadoch 100, 200 i viac častí a niekoľko sérií v priebehu viacerých rokov) často presahuje možnosti kontinuálneho odborného sledovania a posúdenia, pričom je výrazná disproporcija medzi kvantitou a hodnotou: napr. režisér, scenárista, herec atď. „odpremiéruje“ za rok desiatky dielov. Pre potreby evidencie v CREUČ sa preto akceptuje zapísanie tvorivého podielu jednorazovo (seriál ako celok, nerozpisovaním podľa častí), čím sa eliminuje multiplikačný efekt tohto televízneho produktu, pričom podrobnejšia sprievodná kvantifikácia je možná v poznámke (názvy dielov, počet častí), v rámci jediného súhrnného zápisu.

Umenie aktivizmu - súčasť neokonceptuálneho a postkonceptuálneho umenia verejného priestoru (public-art), modelujúceho sociálnu situáciu. Angažovane reaguje na aktuálne politické, spoločenské, kultúrne a ekologické témy. Veľmi často platné aj pre dizajn: najmä art dizajn a dizajn vizuálnej komunikácie používa napr.: happenning, inštaláciu, akciu a tak kriticky reaguje na sociálne, spoločenské, kultúrne aj ekologické témy. V dizajne označované termínom Kritický dizajn.

Zavedenie diela do verejnej zbierky - akvizícia (nákup, darovanie) umeleckého diela do verejnej zbierky múzea umenia, verejnej alebo súkromnej galérie, či samostatnej zbierky.